

1

CANLILARIN ORTAK ÖZELLİKLERİ

Tüm canlılarda ortak olarak gerçekleşen; hücre sel yapı, beslenme, solunum, metabolizma, homeostazi, boşaltım, hareket, uyarılar tepki, uyum (adaptasyon), organizasyon, üreme, büyüme ve gelişme gibi benzer özellikler bulunur.

1-Hücre sel Yapı

Tüm canlılar bir veya birkaç hücre den oluşur. Amip, öglena gibi canlılar bir hücre den oluşurken; bitkiler çok sayıda hücre den meydana gelir.

2

2-Beslenme

Canlılar enerji ihtiyacını karşılamak için beslenmek zorunda dır.

- Tek hücre liler de çok hücre liler de beslenir.
- Kendi besinini fotosentez yaparak üreten canlılara üretici der (ototraf) ir.
- Besinini dışarıdan hazır alan canlılara tüketici heterotraf denir.

3- Solunum

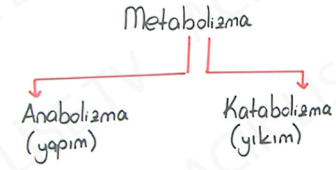
Canlılar besinlerle aldığı molekülleri enerjiye çevirmek için solunum yaparlar.

- Organik maddeleri parçalayarak ATP üretir.
- Oksijenli ve oksijensiz solunum olarak 2'ye ayrılır.

3

4-Metabolizma

Canlılar da meydana gelen tüm yapım ve yıkım olaylarına metabolizma denir.

- Küçük moleküllerin birleşerek daha karmaşık yapıları oluşturmalarına anabolizma (yapım) denir. ÖR: Fotosentez.
- Büyük moleküllerin parçalanmasına ise katabolizma (yıkım) denir. ÖR: Solunum.

4

5-Homeostazi Homeostazi

Hayatın devamı için vücudun sıcaklık, pH ve madde yoğunluğu bakımından dengede tutulmasına homeostazi denir.

ÖR: Kan şekerinin yükselmesi sonucu vücutta insülin hormonunun salgılanmasıyla vücuttaki şeker dengede kalır.

6-Boşaltım

Beslenme ve solunum olayları sonucunda oluşan atık maddelerin vücuttan uzaklaştırılmasına boşaltım denir. Bu hücre liler boşaltım işlemini hücre zarı yüzeyinden bitkiler, sıvı atıkları terleme ile katı atıkları yaprak dökerek hayvanlar boşaltım organlarıyla yaparlar.

5

7-Hareket

- Canlılar beslenmek, kaçmak, avlanmak için hareket eder.
- Bir hücre lilerden amip yalancı ayaklarıyla, öglena kamçısıyla, paramezyum ise silleriyle hareket eder.
- Hayvanlar bacak, kanat, yüzgeç gibi organlarla hareket eder.
- Bitkiler çiçek ve yapraklarıyla güneşe kökleriyle suya doğru hareket eder.

ÖR: Ayçiçeği

6